

Societate Administrată în sistem Dualist

RAPORT de MONITORIZARE

Piata de echilibrare

Luna Septembrie 2019

Abrevieri

ANRE – Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei

HHI – Indexul Herfindahl-Hirschman

PRE – Parte Responsabila cu Echilibrarea

PE – Piata de Echilibrare

OTS – Operatorul de Transport si de Sistem

SEN – Sistemul Electroenergetic National

UD – unitate dispecerizabila

NF – notificare fizica

DEN – Dispecerul Energetic National

C1 – Cota de piata a celui mai mare participant la piata

C3 – Suma cotelor de piata a primilor 3 participanti

NPS – Numarul minim al producatorilor reziduali

TTC – Capacitate Totala de Transfer

NTC – Capacitatea Neta de Transfer pe liniile de interconexiune

ATC – Capacitatea Disponibila de Transfer

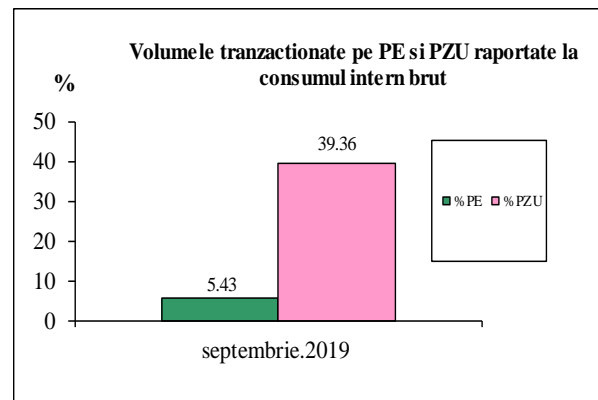
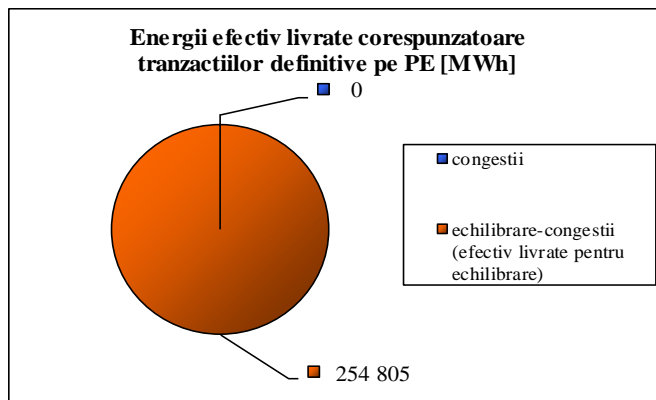
Transelectrica, în calitate de Operator de Transport și de Sistem, în conformitate cu Codul Comercial, operează și supraveghează activitatea desfășurată pe 3 categorii de piețe: piața de echilibrare, piața de servicii tehnologice de sistem și piața de alocare de capacități de transfer pe liniile de interconexiune.

Utilizând înregistrările din bazele de date ale celor 3 piețe, Transelectrica realizează rapoarte săptămânale și lunare. O parte din datele continute de aceste rapoarte (cele care nu au caracter confidential) sunt publicate pe site-ul **www.transelectrica.ro**.

Piata de echilibrare

Balanta productie/consum

- Puterea medie lunara produsa a fost de 5 819 MW, iar consumul intern brut realizat a fost de 6 515 MW.
- Proгноza de consum realizata de DEN a fost apropiata de consumul realizat, abaterea medie patratica lunara fiind de **1,22%**. Abateri mai mari s-au inregistrat in cazul valorilor consumului, rezultate din suma intre productia notificata si soldul schimburilor programate de energie electrica cu vecinii, valoarea abaterii medii patractice lunare fiind de **3,26%**. Cea mai mare valoare zilnica, in ceea ce priveste notificarile, s-a inregistrat in **18.09 (5,40%)**.
- Energia efectiv livrata corespunzatoare tranzactiilor definitive pentru echilibrarea sistemului a fost de 254 805 MWh (Pmedie 354 MW, adica **5,43%** din consumul intern brut). Nu au fost tranzactii pentru managementul congestiilor de retea.
- Energia tranzactionata in luna septembrie 2019 pe PZU a fost de 1 846 089 MWh, Pmedie 2 564 MW, adica **39,36%** din consumul intern brut (datele sunt prezentate in ore EET).
- Costul energiei efectiv livrate corespunzatoare tranzactiilor definitive pentru echilibrarea sistemului si pentru managementul congestiilor de retea a fost de 39 161 264 lei (pretul mediu ponderat 154 lei/MWh), din care:
 - costul efectiv pentru echilibrarea sistemului a fost de 39 161 264 lei (din care 73 600 lei costul pornirilor);
 - costul pentru managementul congestiilor de retea, platit de CNTEE Transelectrica S.A., a fost de 0 lei.

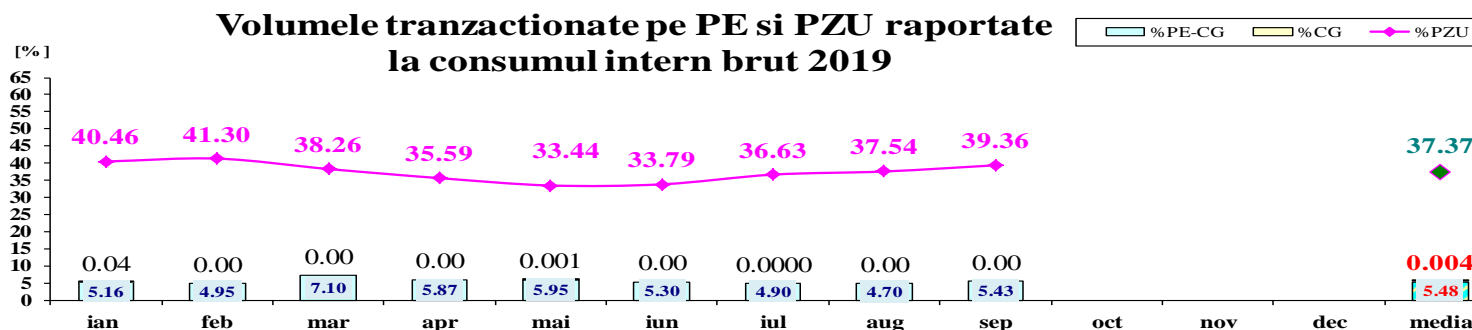
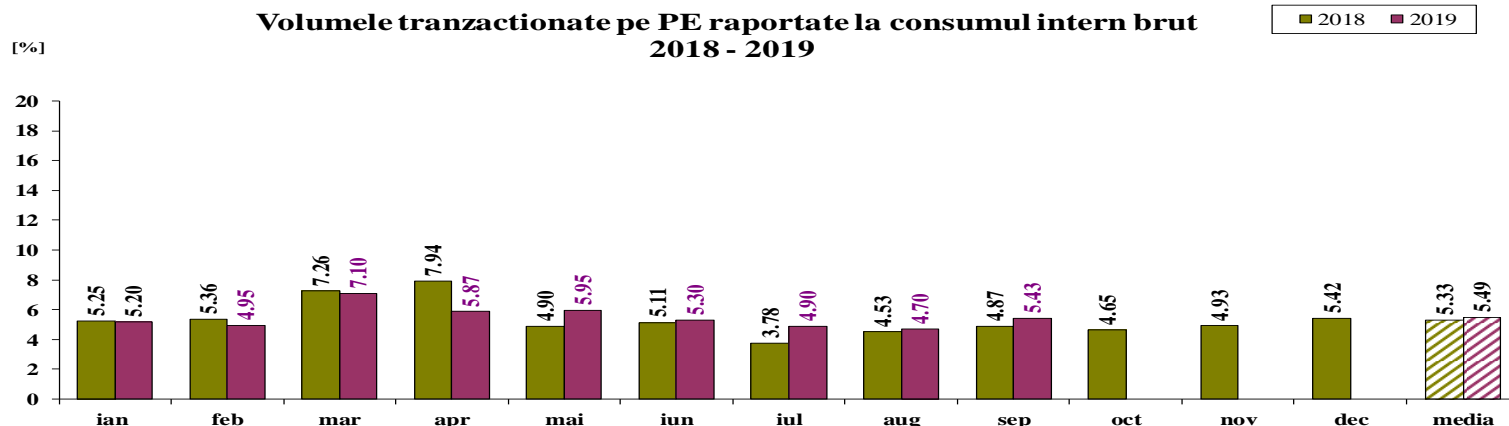

Piata de echilibrare

Balanta productie/consum

•Valorile procentuale lunare au rezultat prin raportarea volumelor tranzactionate pe Piata de Echilibrare la consumul intern brut, iar valoarea medie anuala s-a obtinut ca medie aritmetica a valorilor lunare.

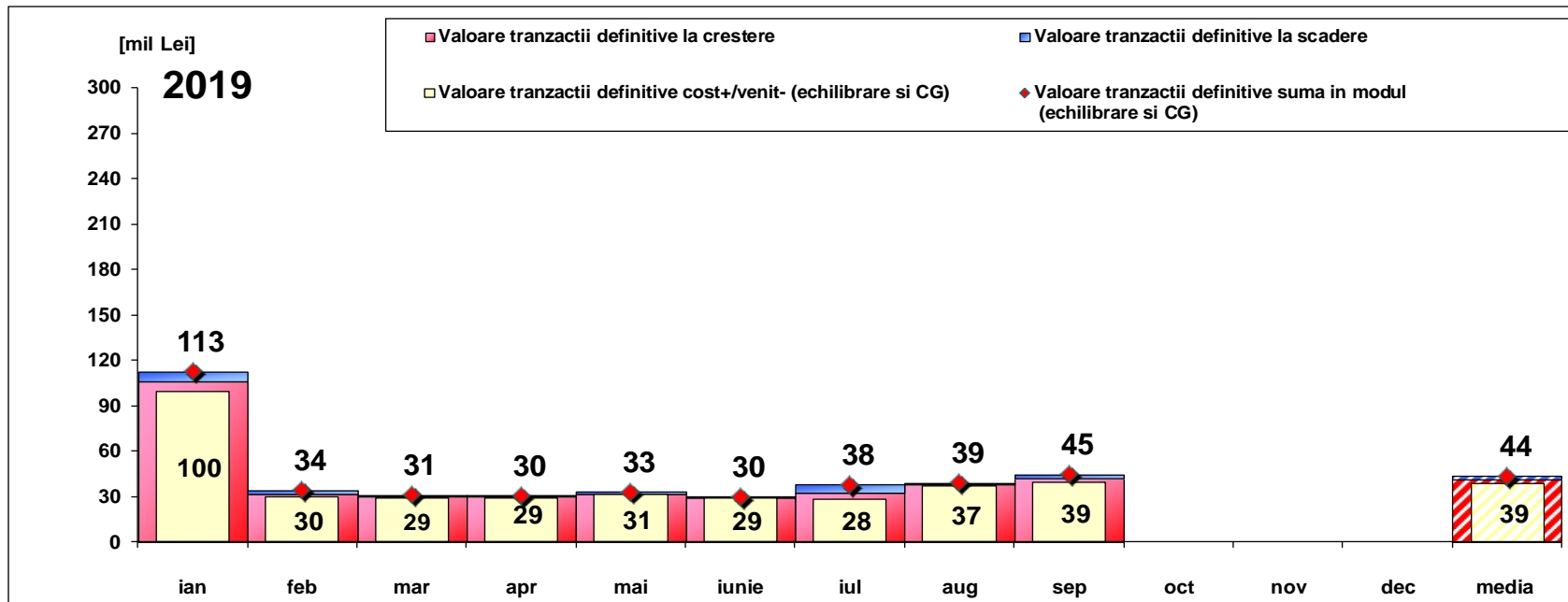
(PE – Piata de echilibrare, PZU – Piata pentru ziua urmatoare, CG – congestii, PE-CG – diferenta dintre volumul total tranzactionat pe Piata de echilibrare si volumul total tranzactionat pe congestie).

	2019												
	ian	feb	mar	apr	mai	iun	iul	aug	sep	oct	nov	dec	media
%PE	5.20	4.95	7.10	5.87	5.95	5.30	4.90	4.70	5.43				5.49
%PZU	40.46	41.30	38.26	35.59	33.44	33.79	36.63	37.54	39.36				37.37
%CG	0.04	0.00	0.00	0.00	0.001	0.00	0.00	0.00	0.00				0.004
%PE-CG	5.16	4.95	7.10	5.87	5.95	5.30	4.90	4.70	5.43				5.48

Piata de echilibrare

Tranzactii pe Piata de Echilibrare - 2019

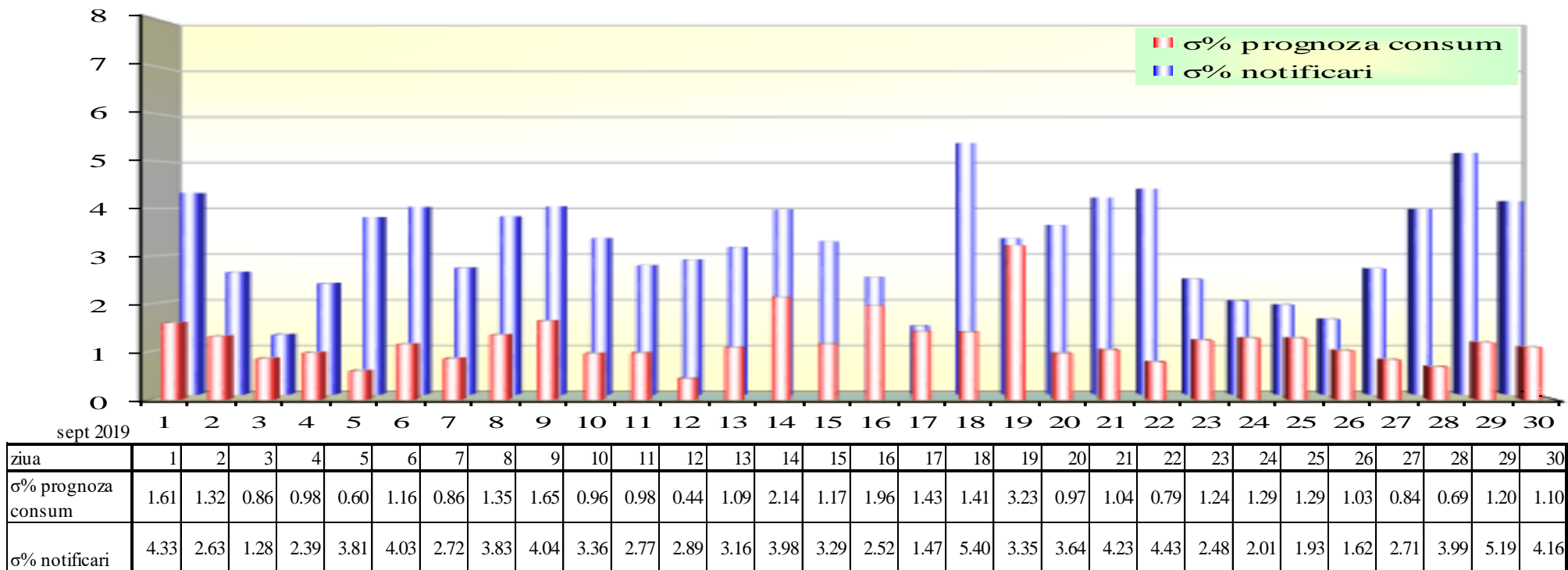

[Lei]	ian	feb	mar	apr	mai	iunie	iul	aug	sep	oct	nov	dec	media	total
Valoare tranzactii definitive la crestere	106 045 870	32 017 367	29 926 340	29 740 335	31 990 334	29 090 995	32 824 552	38 192 956	42 023 528				41 316 920	371 852 278
Valoare tranzactii definitive la scadere	6 528 407	2 166 232	1 159 092	595 988	1 036 120	512 028	4 972 126	1 050 328	2 862 264				2 320 287	20 882 586
Cost CG	1 639 293	0	0	0	12 911	0	0	0	0				183 578	1 652 204
Cost efectiv pentru echilibrare	97 878 170	29 851 135	28 767 248	29 144 347	30 941 303	28 578 967	27 852 426	37 142 628	39 161 264				38 813 054	349 317 488
Valoare tranzactii definitive cost+/venit- (echilibrare si CG)	99 517 463	29 851 135	28 767 248	29 144 347	30 954 214	28 578 967	27 852 426	37 142 628	39 161 264				38 996 632	350 969 692
Valoare tranzactii definitive suma in modul (echilibrare si CG)	112 574 277	34 183 599	31 085 432	30 336 324	33 026 454	29 603 024	37 796 678	39 243 284	44 885 793				43 637 207	392 734 864

Nota: valoarea medie anuala a tranzactiilor pe Piata de Echilibrare (suma in modul intre valoarea tranzactiilor la crestere si a celor la scadere) s-a obtinut ca media aritmetica a valorilor lunare

Piata de echilibrare

Abaterea medie patratica a notificarilor fizice si a prognozei de consum fata de consumul realizat Septembrie 2019

$\sigma_{medie\% \text{ prognoza consum}} = 1.22$

$\sigma_{medie\% \text{ notificari}} = 3.26$

$$\sigma_{medie\% \text{ prognozaconsum}} = \frac{\sqrt{\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (R - P)^2}}{\bar{R}} \cdot 100$$

$$\sigma_{medie\% \text{ notificari}} = \frac{\sqrt{\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (R - N)^2}}{\bar{R}} \cdot 100$$

R = consumul realizat;

N = notificari fizice

P = prognoza de consum

Piata de echilibrare

Energii de reglaj - Preturi si cantitati

- La inceputul lunii operau pe PE 65 PRE-uri si 111 participanti la piata, detinand 219 unitati dispecerizabile in exploatare comerciala.

sept.19

Reglaj la scadere

	Preturi (tranzactii angajate)		
	Medii ponderate	Maxime	Minime
	[lei/MWh]	[lei/MWh]	[lei/MWh]
Secundar	0.10	0.10	0.10
Tertiar Rapid	19.57	1138.79	0.10
Tertiar Lent	-	-	-

	Cantitati		
	Angajate	Efectiv livrate	Nelivrate
	[MWh]	[MWh]	[%]
	47013.74	47013.74	0.00%
	150930.76	145675.57	3.48%
	-	-	-
	197944.50	192689.31	2.65%

	Participanti					
	C1	C3	C1	C3	HHI	HHI
	Numar	(angajate)	(ef.livrate)	(angajate)	(angajate)	(ef.livrate)
	4	59.16%	99.94%	59.16%	99.94%	4711
	6	48.99%	94.61%	48.48%	94.89%	3464
	-	-	-	-	-	-

Reglaj la crestere

	Medii ponderate	Maxime	Minime
	[lei/MWh]	[lei/MWh]	[lei/MWh]
Secundar	741.82	1200.00	516.51
Tertiar Rapid	640.91	1198.00	0.10
Tertiar Lent	594.01	1000.00	432.00

	Angajate	Efectiv livrate	Nelivrate
	[MWh]	[MWh]	[%]
	23009.75	23009.75	0.00%
	34233.16	33005.59	3.59%
	6267.50	6100.54	2.66%
	63510.41	62115.88	2.20%

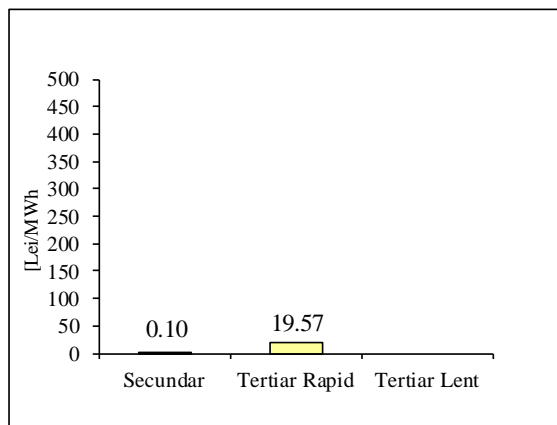
	C1	C3	C1	C3	HHI	HHI
	Numar	(angajate)	(ef.livrate)	(angajate)	(angajate)	(ef.livrate)
	4	63.71%	99.88%	63.71%	99.88%	5004
	8	57.65%	90.03%	58.71%	90.35%	4129
	3	70.66%	100.00%	72.22%	100.00%	5424

Piata de echilibrare

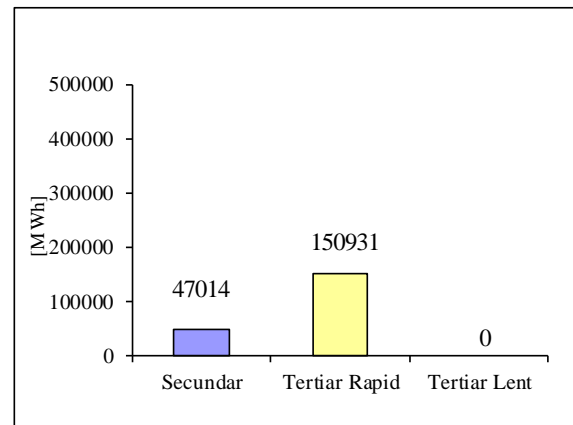
Energii de reglaj - Preturi si cantitati tranzactii angajate

sept.19

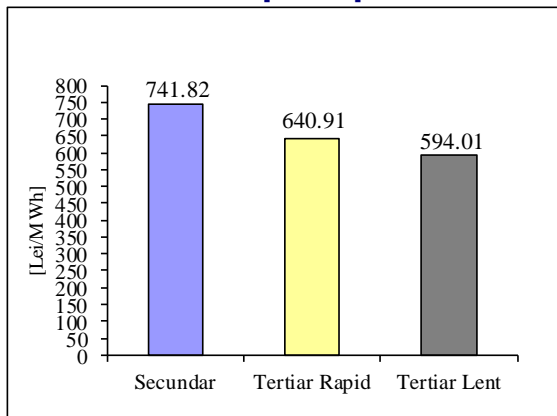
Reglaj la scadere - pret mediu (tranzactii angajate)
[lei/MWh]

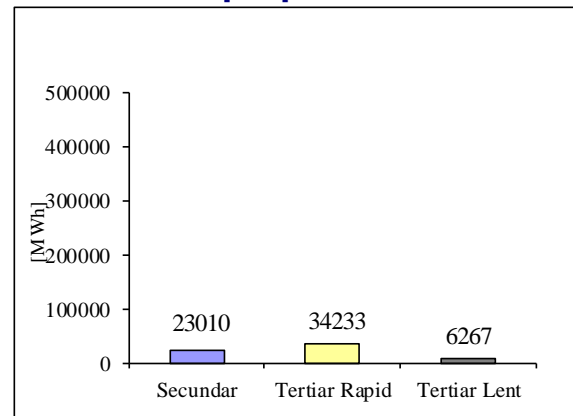
Reglaj la scadere - cantitati angajate
[MWh]

Reglaj la crestere - pret mediu (tranzactii angajate)
[lei/MWh]

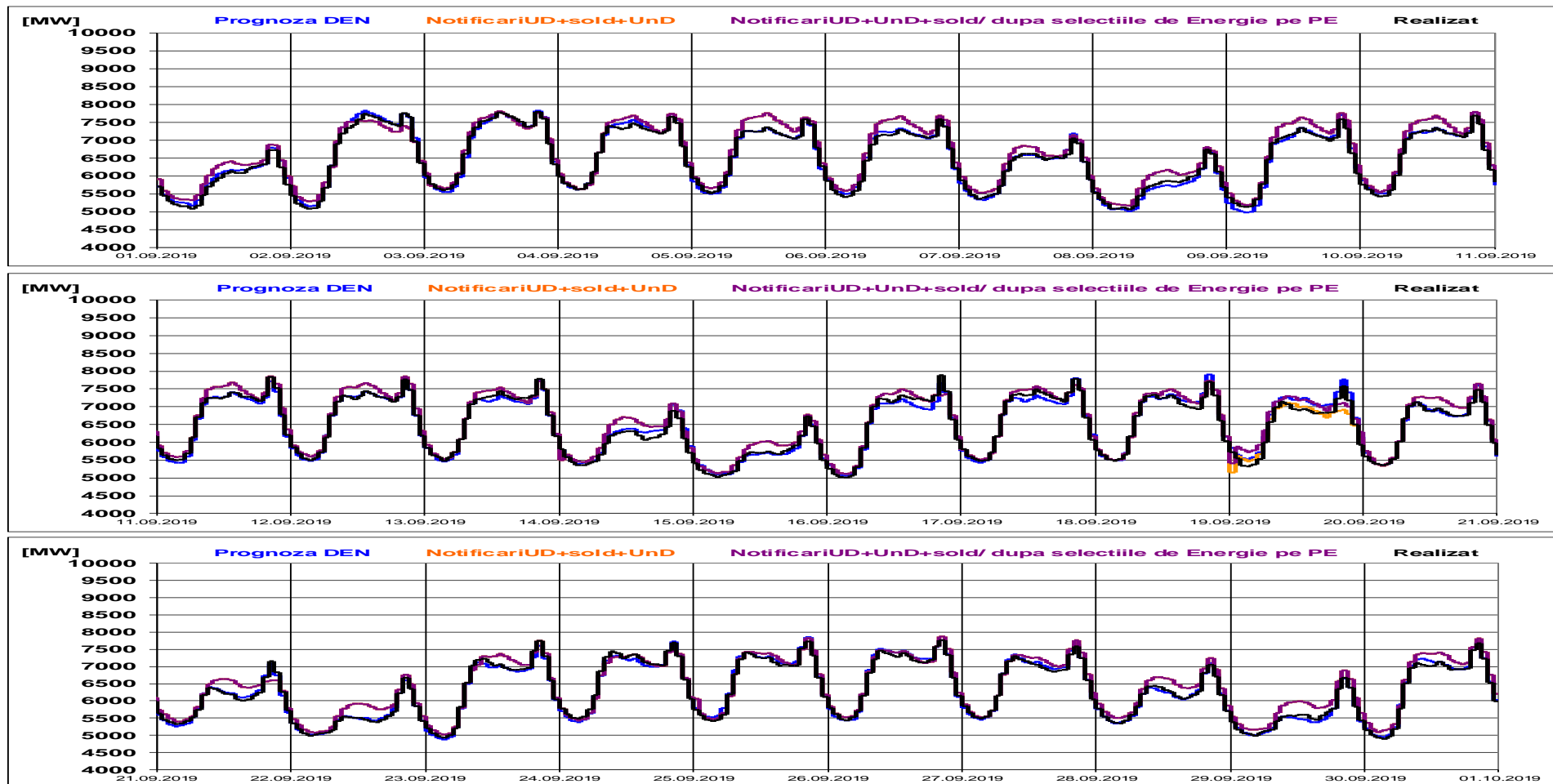

Reglaj la crestere - cantitati angajate
[MWh]

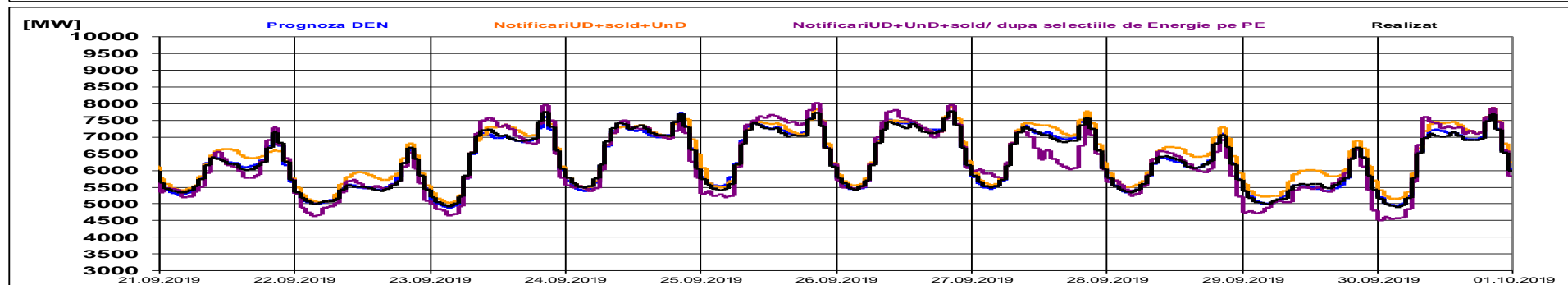
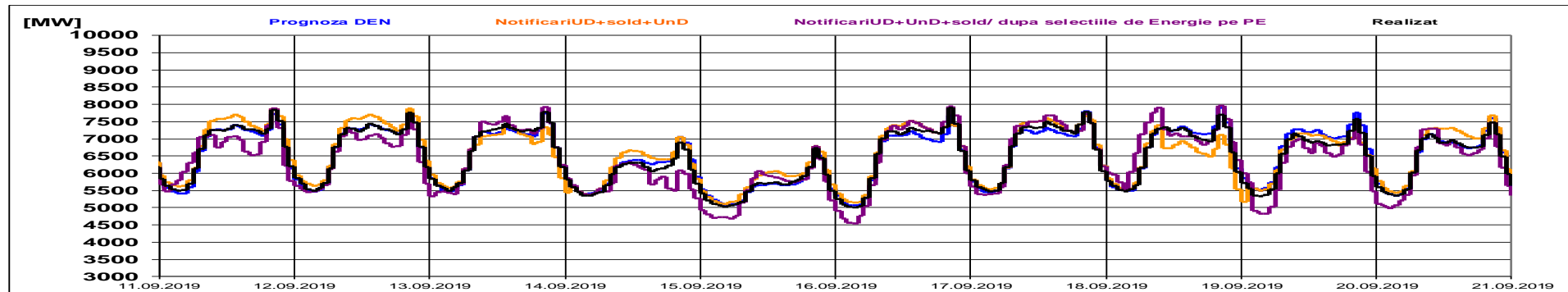
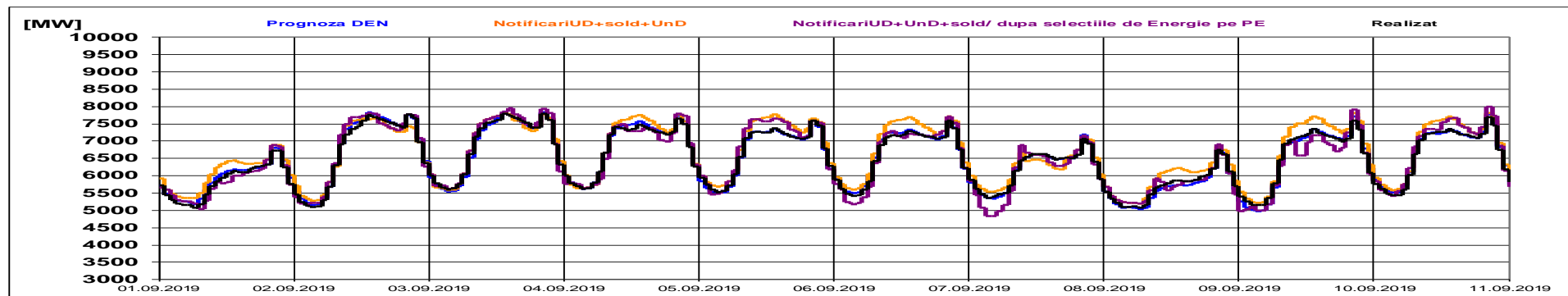
Piata de echilibrare

Programarea din ziua D-1 pentru ziua D

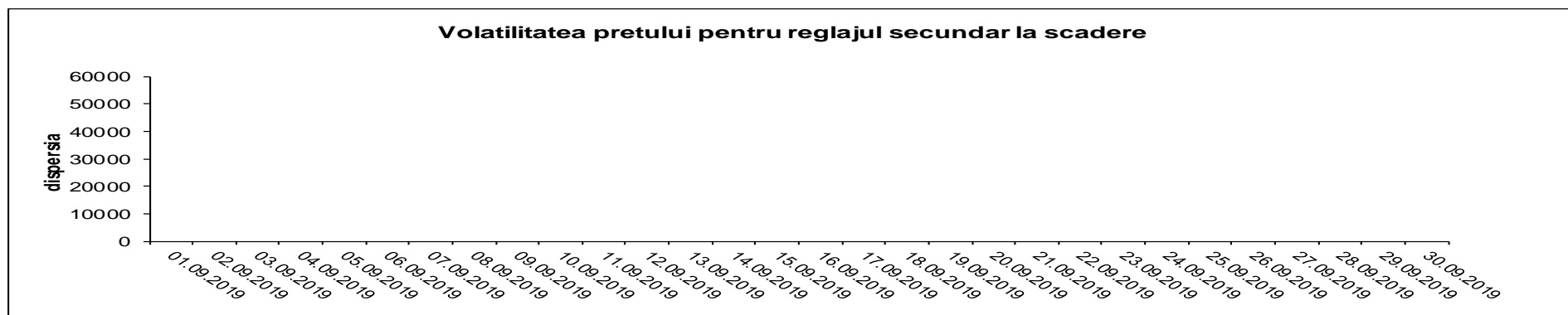
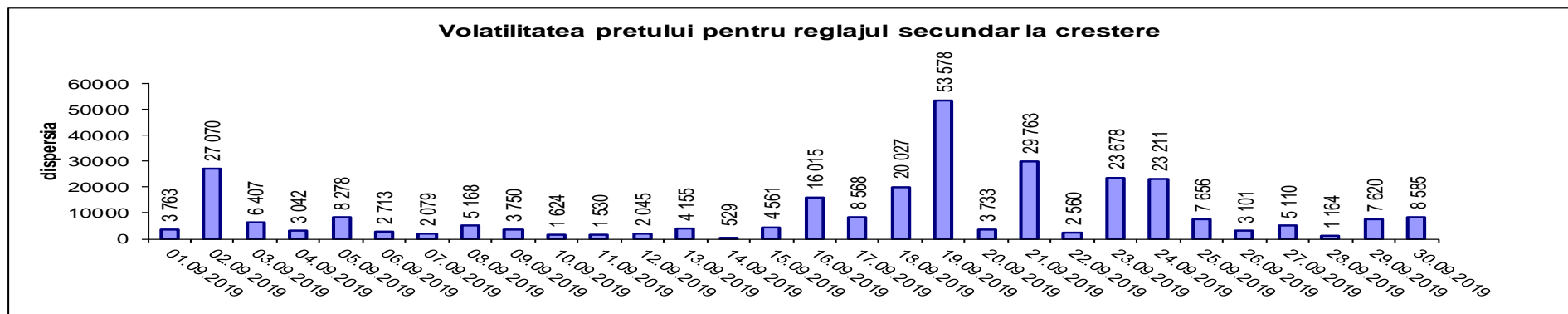
Piata de echilibrare

Programarea pentru ziua D (situatia la sfarsitul zilei de livrare)

Piata de echilibrare

Indicatori – Volatilitatea pretului pentru reglajul secundar

Volatilitatea pretului pentru reglajul secundar, determinata ca dispersia zilnica a pretului, a inregistrat valori diferite de zero la crestere pe tot parcursul lunii, cauza fiind variatiile pretului de la o ora la alta si a inregistrat valori de zero la scadere pe tot parcursul lunii, cauza fiind mentinerea pretului constant de la o ora la alta.

Volatilitatea= Dispersia pretului pe intervalul studiat:

$$\frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2$$

Persoane de contact

Email: Monitorizare.Piata@transelectrica.ro

Fax: 021 3035630